

De ochtend erna in Teheran en in Washington

Door Frank , 13 april 2026

Wat de opties van Amerika werkelijk zijn, en waarom geen enkele ervan goed is

Zes weken na het begin van wat de Trump-regering "Operatie Epische Woede" heeft genoemd, is het de moeite waard om even stil te staan bij de vraag die de oorlogsleiders van Washington blijkbaar niet aan zichzelf durven te stellen: wat dachten we precies dat er hierna zou gebeuren?

De eerste aanval kostte opperleider Ali Khamenei het leven en ontketende een stortvloed aan honderden vergeldingsraketten en duizenden drones vanuit Iran in de hele regio, met enorme schade, duizenden doden in Iran en Libanon, tientallen doden in Israël en de Arabische Golfstaten, en miljoenen ontheemden tot gevolg. De Straat van Hormuz – waar, zoals elk schoolkind in een economie die afhankelijk is van aardolie inmiddels weet, ongeveer een vijfde van de wereldwijde olie- en gasstromen doorheen gaat – is een oorlogstoneel geworden. En na 21 uur marathononderhandelingen in Islamabad – de hoogste directe ontmoeting tussen Washington en Teheran sinds de Islamitische Revolutie van 1979 – vertrokken beide partijen zonder overeenkomst.

En hier bevinden we ons nu, op dag 44. Laten we daarom, met de koele nuchterheid die dit moment vereist, de opties voor de Verenigde Staten eens bekijken.

Optie één: De blokkade en maximale druk, verdubbeld

Het Centraal Commando van het Amerikaanse leger kondigde aan dat een marineblokkade van Iraanse havens maandag om 10.00 uur ET zou beginnen. Dit is de maximalistische weg – de logica dat wat gefaald heeft, simpelweg met meer geweld moet worden toegepast.

Ik heb dit argument al eerder gehoord. Ik hoorde het in 2003, toen de architecten van de bevrijding van Irak ons verzekerden dat de verwijdering van Saddam een domino-effect van democratie in de Arabische wereld zou veroorzaken. Ik hoorde het opnieuw in de slotfase van Afghanistan, toen een andere regering zichzelf ervan overtuigde dat nog één escalatie, nog één deadline, de capitulatie zou opleveren die ons al twintig jaar ontging. Maximale druk heeft een hardnekkig empirisch trackrecord: het maximaliseert het lijden en minimaliseert de strategische resultaten.

De olieprijsen zijn sinds het begin van de oorlog al met meer dan 31% gestegen, en een internationale energie-expert waarschuwde dat de hoge prijzen zelfs na het einde van de vijandelijkheden tot eind 2026 zouden kunnen aanhouden – omdat de schade aan de infrastructuur en de verstoring van de scheepvaartroutes niet van de ene op de andere dag hersteld zullen zijn. Een zeeblokkade zet niet alleen Teheran onder druk; het zet ook Tokio, Seoul, Berlijn en New Delhi onder druk. Het zet de Amerikaanse consument aan de pomp onder druk. Het geeft Peking, dat zich stilletjes heeft gepositioneerd als de onmisbare bemiddelaar, een geopolitiek geschenk verpakt in een olievat.

En hoe zit het met Iran zelf? Het regime, ondanks alle terechte grieven van zijn bevolking – en die grieven zijn echt en diepgeworteld – heeft nu het krachtigste geschenk gekregen dat een autoritaire regering kan ontvangen: een buitenlandse vijand.

Stel jezelf de vraag die onze oorlogsstrategen blijkbaar ontgaan is: als buitenlandse mogendheden je steden bombarderen, je opperste leider vermoorden en je havens blokkeren, kom je dan in opstand tegen je regering of tegen de buitenlanders die de bombardementen uitvoeren?

Optie twee: Militaire escalatie richting regimeverandering

De VS en Israël lanceerden de aanvallen met de bewering dat ze een regimeverandering in Iran wilden bewerkstelligen en het nucleaire en ballistische raketprogramma wilden uitschakelen. Dit was blijkbaar het plan. Zes weken later is het regime, hoewel zwaar gehavend, niet ingestort. Het Iraanse AMAD-kernwapenproject was opgeschort op grond van Khamenei's eigen fatwa tegen kernwapens, een fatwa die nu irrelevant is geworden doordat de man die hem uitvaardigde is omgekomen bij een luchtaanval. De overgebleven hardliners beschikken niet over de theologische terughoudendheid van hun voorgangers.

De fantasie dat Amerikaanse luchtmacht een "meegaand regime kan creëren dat gretig de Amerikaanse voorwaarden accepteert" – om de formulering te lenen die ik in een analyse in februari gebruikte – is nu op de meest directe manier mogelijk op de proef gesteld, en het antwoord is nee. Iran heeft zich niet overgegeven. Het heeft

wraak genomen. Het heeft de wereldhandel ontwricht. Het heeft de restanten van zijn netwerk van bondgenoten gemobiliseerd. Hezbollah mengde zich binnen enkele dagen in de oorlog en de Houthi's hervatten de raket- en droneaanvallen op Amerikaanse en Israëlische schepen in de Rode Zee.

Verdere escalatie, inclusief een grondoperatie om de zeestraat met geweld te "heropenen", zou een van de meest ingrijpende strategische misrekeningen in de moderne Amerikaanse geschiedenis zijn – en gezien ons recente verleden zegt dat wel iets.

Optie drie: Een onderhandelde exit die realisme vereist over de Amerikaanse voorwaarden

De gesprekken liepen stuk nadat Iran niet instemde met een aantal "rode lijnen" die door de regering-Trump waren gesteld, waaronder een einde aan alle uraniumverrijking, de ontmanteling van alle grote verrijkingsinstallaties, de terugwinning van het hoogverrijkte uranium van Iran, een einde aan de financiering van geallieerde militante groeperingen en de volledige openstelling van de Straat van Hormuz zonder tolheffing.

Dit is de lijst van een maximalistische macht die de volledige capitulatie eist van een tegenstander die nog niet verslagen is. Teheran heeft, ondanks zijn vele mislukkingen, acht jaar oorlog met Irak in de jaren tachtig overleefd, decennia van sancties, de moord op zijn generaals en wetenschappers, en nu zes weken van de meest intense luchtaanvallen die het in de moderne geschiedenis heeft doorstaan. Iran eist controle over de Straat van Hormuz, oorlogsschadevergoeding en een regionaal staakt-het-vuren, inclusief Libanon. De twee lijsten zijn nog niet met elkaar te verenigen. Maar dat is geen bewijs dat onderhandelen onmogelijk is — het is bewijs dat geen van beide partijen nog genoeg pijn heeft geleden om een compromis politiek houdbaar te maken in eigen land.

De derde optie — een onderhandelde oplossing — blijft de enige weg die niet eindigt in een langdurig moeras of een bredere regionale catastrofe waarbij Rusland en China betrokken raken. Maar daarvoor moet Washington iets doen waar het tot nu toe weinig interesse in heeft getoond: onderscheid maken tussen zijn fundamentele veiligheidsbelangen en zijn maximalistische wensenlijstje. Voorkomen dat Iran een functioneel kernwapen verwerft, is een legitiem Amerikaans belang. Eisen dat Teheran alle centrifuges ontmantelt, herstelbetalingen doet, de controle over de zeestraat opgeeft en alle regionale invloed staakt — dat is geen onderhandelingspositie. Dat is een eis tot overgave van een land dat nog niet verslagen is.

Vicepresident Vance liet de mogelijkheid open dat er nog steeds een akkoord bereikt zou kunnen worden, door te zeggen: "We zullen zien of de Iraniërs het accepteren." Dat is, op zijn zachtst gezegd, geen diplomatieke toenadering. Pakistan – dat een belangrijke bemiddelaar is geworden en heeft aangegeven een rol te blijven spelen in de vredesinspanningen – en Oman, dat van oudsher fungeert als het stille achterkanaal tussen Washington en Teheran, blijven beschikbaar. De vraag is of deze regering het strategische geduld heeft om ze in te zetten.

Een woord over wat de geschiedenis ons leert

Ik heb het grootste deel van mijn carrière besteed aan het bestuderen van het falende Amerikaanse beleid in het Midden-Oosten – twee boeken vol, om precies te zijn. De terugkerende pathologie is niet een gebrek aan militaire macht. De Verenigde Staten bezitten, en hebben dat inmiddels ruimschoots bewezen, een buitengewoon vermogen om te vernietigen. Wat ze consequent missen, is een theorie over wat er na de oorlog komt.

Wat komt er na de blokkade? Wat komt er na het regime, als het valt? Wie vult het vacuüm in een land met 93 miljoen inwoners, grenzend aan Irak, Afghanistan, Pakistan, Turkije en de Kaukasus? De Iraanse tegenaanvallen op de Arabische Golfstaten – die de afgelopen jaren juist hun banden met Teheran wilden aanhalen – kunnen Iran verder isoleren, maar isolatie is geen stabiliteit. Een ingestort Iran zou een humanitaire catastrofe zijn en een geopolitiek zwart gat dat de Amerikaanse middelen en aandacht een generatie lang zou opslokken.

Washington heeft een aantal keuzes voor zich: escaleren, onderhandelen of een langdurige patstelling accepteren die tegelijkertijd de wereldeconomie en de Amerikaanse geloofwaardigheid ondermijnt. Geen van deze opties is goed. Maar de minst slechte optie blijft degene die onze oorlogszuchtigen het meest vernederend vinden: een deal die geen totale Iraanse capitulatie inhoudt, die beide partijen in staat stelt een soort overwinning te claimen, en die de scheepvaartroutes wereldwijd weer bevaarbaar maakt voordat de economische schade onherstelbaar wordt.

Realisme is hier nooit populair geweest. Maar het heeft, in vergelijking met de alternatieven, het duidelijke voordeel dat het soms juist blijkt te zijn.

Bron : [Leon Hadar](#)

Publications

Hadar's analyses on global affairs have appeared in newspapers including [The New York Times](#), [The Washington Post](#), [Washington Times](#), [The Los Angeles Times](#), [Christian Science Monitor](#), [Chicago Tribune](#), [Atlanta Journal and Constitution](#), [The Baltimore Sun](#), [The Philadelphia Inquirer](#), [The Dallas Morning News](#), [Houston Chronicle](#), [The Orange County Register](#), [El País](#), [The Korea Herald](#), [The Australian](#), [Middle East Times](#), and [Tehran Times](#) as well as in magazines such as [Columbia Journalism Review](#), [Foreign Affairs](#), [Foreign Policy](#), [World Policy Journal](#), [Current History](#), [Middle East Journal](#), [Journal of Palestine Studies](#), [Washington Report on Middle East Affairs](#) and [Mediterranean Quarterly](#). The broadcast outlets [CNN](#), [Fox News](#), [CBC](#), [BBC](#), [NPR](#) and [VOA](#) have interviewed him. He also contributes regularly to news websites published by such outlets like [The Globalist](#), [Antiwar.com](#), [LewRockwell.com](#), [Asia Times Online](#), [The National Interest](#), IRC Right Web Program, and [Fox News](#).

Labels

- [Trump](#)